Feltrapport

Tromsø museum, Universitetsmuseet

Utgravning av gårdshaug på Utakleiv, Vestvågøy kommune

02.06-27.06. 2008

Gnr. 29/22

ID 67972

Johan-Terje Hole

1 Innledning....4

1.1 Prosjekt ID....4

1.2 Bakgrunn for undersøkelsene....4

1.3 Deltagere, tidsrom og forløp....4

1.4 Mediedekning....4

2 Utakleiv....5

2.1 Beliggenhet....5

2.2 Tidligere funn og registreringer....5

2.2.1 Tidligere befaringer....6

2.3 Beretninger og muntlig informasjon....6

3 Utgravningen....7

3.1 Problemstillinger....7

3.2 Strategi og prioritering....8

3.3 Metode og dokumentasjon....9

3.3.1 Feltmetode....9

3.3.2 Dokumentasjon....9

Foto....9

Tegning....10

Nivellering....10

4 Lag....11

4.1 Lagbeskrivelse....11

5 Funn....14

5.1 Keramikk....14

6 Strukturer....16

6.1 Struktur 1 og 2....16

6.2 - Struktur 3, Hustuft fra 1450 AD....16

Stolpekonstruksjon....17

Dreneringsgrøft....18

6.3 Skjellag....18

7 Tolkning og diskusjon 19

7.1 Tolkning av Struktur 3 hustuft 19

7.2 Tolkning av kullblanda skjellag 20

Litteratur 21

Funnliste fra felt 22

Funnliste fra gjenstandsbasen 29

Fotoliste – felt og Photostation 31

Vedlegg 33

Figurer

Figur 1: Kart over Utakleiv, trolig fra 1800-tallet. Gårdshaugen ligger markert der husene står tettest. 5

Figur 2: Skisse over planområdet med utgravningsfelt. 8

Figur 3: Profiltegning, profil 2 11

Figur 4: Profiltegning, profil 5. Hustuft (struktur 3) med gulvbjelker. 12

Figur 5: Profil 8a, skjellmødding med kullprøve 2 (Ts.12002.62), 3340-3150 BC 13

Figur 6: Stolpehull assosiert med hustuft struktur 3. 17

Figur 7: Plantegning av lag 7 med mulig dreneringsgrøft. 18

Figur 8: tegning av det svært forkomne bordet fra struktur 3, hustufta. Treprøve sendt til datering ble tatt midt i det markerte snittet. 20

Bilder

Bilde 1: Ulike typer rødt leirgods funnet under utgravninga, Trønderkeramikk øverst til venstre. Nederst til venstre steingods fra tidlig nytid. 14

Bilde 2: Steingods av middelaldertype (Ts. 12002.60) 15

Bilde 3: Risvikkeramikk. Randskår (Ts.12002.59) til venstre. Skår med svært grove asbestfibre til høyre (Ts.12002.58) 15

Bilde 4: Lag 7 med struktur 3, syllsteinsmur med trerester fra seinmiddelalder. 16

1 Innledning

1.1 Prosjekt ID

ID nr. 67972

1.2 Bakgrunn for undersøkelsene

Utgravningen på Utakleiv ble utført som følge av dispensasjon på grunneier Torbjørn Andersens søknad om å føre opp utbygg på eksisterende våningshus. Nåværende bebyggelse ligger på en gårdshaug og et utradert gravfelt (ID 67972) av betydelig størrelse, og den arkeologiske befaringen foretatt av Eva Walderhaug Sætersdal 21.06.07 viste at inngrepet ville skje i minst 90 cm dype kulturlag sentralt i gårdshaugen. Det ble slått fast at gårdshaugen med stor sikkerhet kan dateres til før-reformatorisk tid, og følgelig er et automatisk fredet kulturminne. Derfor ble det anbefalt å behandle saken som en dispensasjonssøknad fra Kulturminneloven. Saken ble behandlet av Riksantikvaren og endelig dispensasjon fra Kulturminneloven ble gitt siden det kun var tale om en begrenset utvidelse av eksisterende bygg. I tillegg er det et uttalt ønske om fortsatt bosetning og aktivitet i områder med kulturminner for å se kontinuiteten og sammenhengen mellom fortid og nåtid. (jf. vedlagte befaringsrapporter og brevkorrespondanser)

1.3 Deltagere, tidsrom og forløp

Utgravningene ble gjennomført 03.06.08-26.06.08. Inger Marie Møystad, Stefan Bakke og Birgit Lund var feltassistenter, Johan-Terje Hole var feltleder. Det ble utført totalt 70 dagsverk.

1.4 Mediedekning

Onsdag 25. juni kom journalist Kai Nikolaisen fra Lofotposten for å lage sak om utgravninga. Fredag 27. juni ble utgravninga viet en sides reportasje med intervju og bilder av feltdeltagerne.

2 Utakleiv

2.1 Beliggenhet

Utakleiv ligger i Vestvågøy kommune helt nordøst ut mot havet. En relativt stor, oppdyrket strandflate omgis av høye, bratte fjell. I øst ligger Himmeltindan, i sør ligger Nonshammaren og Veggen ut mot havet mens Mannen skiller Utakleiv fra Haukland. Strandflata danner en triangelform med spiss rett mot nord, om lag 1,5 km fra nord til sør og 1 km bred helt i sør. Flere steder på flata er det strandvoller helt fremme i dagen, med et tynt, gressvokst jordlag øverst. I vest ligger en strandvoll preget av erosjon, og mellom strandsanda og vannet ligger store, vanrullete stein.

Figur 1: Kart over Utakleiv, trolig fra 1800-tallet. Gårdshaugen ligger markert der husene står tettest.

Adkomsten til stedet må tidvis ha vært strabasiøs i eldre tid. Inntil det ble bygd vei rundt Mannen og Veggen gikk det en kjerrevei over skaret i sør mellom Mannen og Tuva. Senere ble det laget en rasfarlig vei rundt det stupbratte fjellet dannet av Mannen og Nonshammaren i sørvest før det endelig ble besørget tunnel mellom Haukland og Utakleiv i 1998.

2.2 Tidligere funn og registreringer

Gårdshaugen er ikke eneste spor etter tidligere aktivitet, noe de mange gravfunnene vitner om. I Askeladden er det registrert flere gravfunn i og like ved gårdshaugen på Utakleiv. Felles for alle så nær som Ts. 3497 er at grav, funn og beinrester er gått tapt.

Ts. 3497 a-n består av funn fra ei merovingertids kvinnegrav, datert til 700-800 e.Kr. ut fra inventaret. Gravfunnet er rikt og består av både dekor- og prydgjenstander så vel som bruksgjenstander assosiert med kvinnesysler. Av prydting er det funnet to ovale bronsespenner ornamentert med dyremotiv, i tillegg finnes to fargerike mosaikkperler. Det er også fragmenter av

bruksgjenstander som for eksempel beinkam, hornkniv, vevskje, saks, flate hvalbeinsstykker og et lite brynefragment – kanskje et nålebryne.

Ts. 8151 er ei utsletta gravrøys.

Ts. 74096 er to flatmarksgraver med hodeskaller, båtnagler og spinnehjul i kleber.

Ts. 37928 er ei grav med skjelettfunn.

Ts. 67972 er et gravfelt bestående av tre røyser med skjelettrester.

Ts. 27991 er to gravhager med skjelettfunn i.

2.2.1 Tidligere befaringer

Tidligere er det gjort to befaringer i tilknytning til gårdshaugen. I 1991 gjorde Lisa og Hein Bjerck befaring med prøvestikking i forbindelse med søknad om fradeling av hyttetomt (se vedlegg). Det ble tatt tre prøvestikk hvor ca 70 cm kulturlag kunne konstateres både i utkanten av haugen og inn mot tunet. Fradelingen skjedde på den nyregistrerte gårdshaugen, og reddet i følge Hein Bjerck haugen fra å bli utplanert fordi selger av gården (hyttebygger) forutsatte at haugen skulle bevares. Søknaden om bygging av hytte ble innvilget siden ingen skjemmende inngrep i selve gårdshaugen skulle forekomme.

I 2007 foretok Eva Walderhaug Sætersdal befaring på gårdshaugen. Befaringen skjedde på bakgrunn av søknad om tillatelse til å føre opp nytt tilbygg til bolighus på gnr. 9 bnr. 22. Denne befaringa var med andre ord forundersøkelsen for denne rapporten. Ett prøvestikk ble gravd 3,8 m nord for husveggen. Observasjonen var lik Bjercks befaring i 1991, med kulturlag skilt av skjellsandstriper inntil 90 cm dybde. Det ble ikke funnet trekull eller etter-reformatorisk materiale. Konklusjonen av undersøkelsen la vekt på at tilbygget med kjeller skulle føres opp på en gårdshaug med betydelige kulturlag og i umiddelbar nærhet til et utradert gravfelt, sannsynligvis under gårdsplassen. Gravfeltet ble korrigert ut fra opplysninger i Askeladden, og faller inn under samme id.nummer som gårdshaugen id. 67972. Søknaden ble i videre saksgang anbefalt behandlet som en dispensasjonssak.

2.3 Beretninger og muntlig informasjon

Grunneier Torbjørn Andersen og hytteeier Trond Andersen hadde mange muntlig overleverte opplysninger om tidligere tiders bosetning og aktiviteter på Utakleiv. De fortalte at det hadde stått tett med hus på gårdshaugen i eldre tid, og at bebyggelsen opp gjennom tida hadde vært konsentrert rundt gårdshaugområdet. Sannsynligvis henviste denne informasjonen til 1700-1800-

tall før det omfattende jordskiftet fant sted. Torbjørn Andersen kom med kopi av et kart – trolig fra 1800-tallet – som bekreftet meddelelsene (se kart side 5). Kartet viser flere smale, rektangulære hus på gårdshaugen, trolig også en realitet enda lengre tilbake i tid.

3 Utgravningen

3.1 Problemstillinger

Utgravningens hovedmål var å avklare gårdshaugens alder. Både tidligere registreringer (1991 og 2007) og de nevnte gravfunnene indikerer stor tidsdybde. I innvilgelse av søknad for dispensasjon for bygging av tilbygget skriver Johan Sobotta for Riksantikvaren (se vedlegg):

> Det er sannsynliggjort at den berørte gårdshaugen er fra før-reformatorisk tid. Det er imidlertid ikke gjort sikre daterende funn i gårdshaugen. Det vil være av faglig interesse og betydning, så vel som i tiltakshavers interesse, å få endelig avklart dette spørsmålet.

Prøvestikk hadde som nevnt påvist tykke kulturlag i gårdshaugen, mens det i denne undersøkelsen skulle fokuseres på å sikre dateringer. Å fremskaffe kullprøver fra sikre kontekster/strukturer, diagnostiske gjenstandsfunn og strukturer/bygningsrester var det overordnede målet i felt. Dette hovedmålet var avhengig av en klar feltmetodikk for fjerning av kulturlag og dokumentasjon av lagene. Kontroll over jordlag og forståelse for stratigrafien i profiler ble ansett som avgjørende (se kap. 3.3).

I forbindelse med de ovenfor nevnte hovedmål knyttet det seg problemstillinger til hvilke faser gårdshaugen representerte. Spørsmål om mulig identifiserbare faser kunne vi få et godt inntrykk av i felt, men sikrest forståelse av etter gjennomgang av et samlet data- og dokumentasjonsmateriale. I prøvestikket fra befaringen i 2007 viste profilene feite kulturlag, tilsynelatende løsere sandjordlag og tynne skjellsandstriper. I feltsituasjonen ville det være viktig å forstå og dokumentere hvordan lagene var avsatt i forhold til senere analyse og tolkning.

De tidligere undersøkelsene og funnregistreringene har frembrakt graver og gjenstander i gravene fra yngre jernalder. I så måte ville det også være en målsetning for prosjektet å undersøke om det var aktivitetsspor fra eldre perioder enn fasene gårdshaugen representerer. På et sted med kjent bosetning/aktivitet siden yngre jernalder ville det ikke være usannsynlig å finne faser forut for gårdshaugsakkumulasjonen.

3.2 Strategi og prioritering

Prosjektbeskrivelsen var utarbeidet av Tromsø museum på bakgrunn av Riksantikvarens dispensasjon. Her ble det gjort anbefalinger om hvordan feltet skulle åpnes for på best mulig måte å representere det berørte området. Et hovedområde og to sjakter var den opprinnelige planen før feltet var undersøkt. Det var et hovedfelt på 9 m^2 med ei lengdesjakt på 5 m^2 parallelt med husets langvegg og ei breddesjakt på 4 m^2 inn mot trappa på huset. Dette ville gi en pekepinn på hvor dypt kulturlagene gikk i ulike deler av gårdshaugen, og om prøvestikket fra 2007 på ca. 90 cm var representativt.

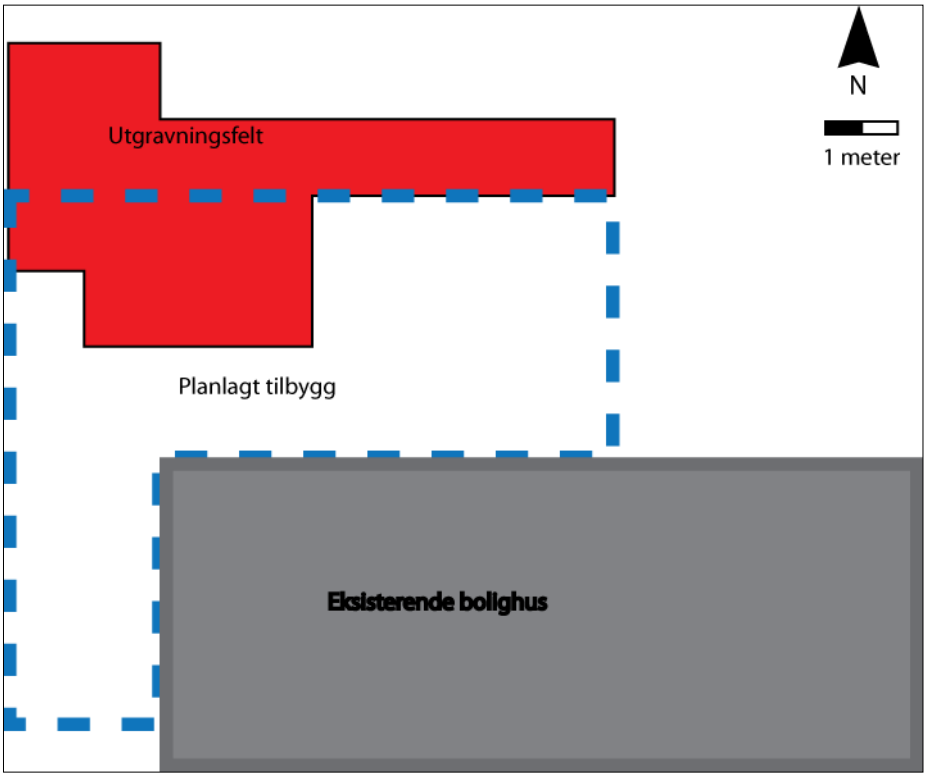

Figur 2: Skisse over planområdet med utgravningsfelt.

Ved ankomst brukte vi jordbor for å vurdere kulturlagenes tykkelse i nærheten av huset. Det viste seg at massene nærmest huset var forstyrret og sammenblandet i forbindelse med gravingen av husets tomt. Omrotinga var stor i mot inngangspartiet til huset, med singel og påfylte grusmasser hvor den planlagte breddesjakta var ment å gå. Av den grunn ble de opprinnelige planene endret på for å få best mulig og mest mulig informasjon fra feltet.

De 4 m^2 som opprinnelig var tiltenkt breddesjakta, ble "spart" til vi kom dypere ned på mulige middelalder/jernalderstrukturer slik at vi kunne utvide feltet om det trengtes. Denne avveiningen viste seg å komme oss til gode senere. Etter å ha avdekka 4 lag kom det frem ei flat steinhelle i nordvest inntil profilen mot vest. Siden dette var eneste indikasjon på steinstruktur såpass dypt, ble det besluttet å åpne 4 nye kvadratmeter vest og nord i hovedfeltet.

En annen viktig faktor var forholdet mellom overordnet målsetning, tidsbegrensning og arbeidsmengde. Vi visste på forhånd omtrent hvor dype kulturlag vi kunne komme ut for i feltet.

Vi hadde derimot ikke andre indikasjoner på funntetthet og eventuelle strukturer enn det vi kjente til fra andre gårdshaug-utgravninger. Dermed ble utfordringen å legge opp til en strategi og metodikk som ivaretok målsetningen om å fastslå gårdshaugens alder, funninnsamlingen og dokumentasjon av lag og strukturer innfor tidsramma på fire uker. (se kap. 3.3.).

3.3 Metode og dokumentasjon

3.3.1 Feltmetode

Metoden vi brukte under utgravninga var stratigrafisk graving med påfølgende fotografering, tegning og måling av hvert jordlag. Prøvestikkene fra tidligere undersøkelser like i nærheten av feltet ga inntrykk av distinkte, homogene kulturlag. Muligheten for at lag varierte horisontalt var like fullt til stede, og ville til en viss grad bli dokumentert som et lag avhengig av tykkelse og utbredelse. Siden prosjektet hadde tidsbegrensning og prøvestikkene viste mange lag måtte vi imidlertid holde oss til omfattende og definerbare lag.

I utgangspunktet var hvert lag den viktigste enheten, men muligheten for å finne strukturer i form av husrester, ildsteder og lignende aktivitetsspor gjorde det nødvendig med et koordinatsystem. En relatering av funn til kvadrant/kvadratmeter ville gi mulighet for å kartfeste funnspredning. En slik funnspredning kunne selvsagt sees i sammenheng med eventuelle strukturer. Sålding av masser ble også gjort i henhold til kvadratmeterene i koordinatsystemet.

Etter hvert ble det klart at de ulike lag inneholdt funngrupper av forskjellig tetthets- og hyppighetsgrad. Dyre- og fiskebein i alle størrelser dominerte den totale funnmengden. Det ble forsøkt å relatere bein til kvadratmeter, men etter hvert gikk fiskebein inn som en komponent i de aktuelle lagene på grunn av mengdene. Enkelte samlinger representative bein ble målt inn pr. kvadratmeter.

Fajanse, keramikk, steingods og metall forekom ikke i like store mengder som bein. Disse funngruppene ble målt inn i henhold til kvadratmetere. Spesielle funn som f.eks asbestmagret keramikk og steingods ble målt inn mer nøyaktig i koordinatsystemet

3.3.2 Dokumentasjon

Foto

Toppen av hvert lag ble tatt bilder av både med dias og med digitalkamera. Strukturer ble fotografert både på topp og bunn. Profilbildene ble tatt både med og uten målestokk. Det ble først og fremst tatt bilder for publisering, presentasjon og arkivering, men også detaljerte arbeidsbilder for å ha til etterarbeidet. På grunn av smale grøfter på inntil 1,8 m dybde i lengdesjakta ble det ikke mulig å fotografere med rett perspektiv. På bildene uten vertikalt stilt målestokk gjør perspektivforvrengingen at sjakta fremstår mye grunnere enn realiteten.

Tegning

Etter fotografering av hvert lag ble det tegnet plantegninger i multikontekst med målestokk 1:20. Selv om det ikke alltid var strukturer i laget, var det viktig å dokumentere forsenkninger, groper og større linser/fyllskifter. Strukturer ble tegnet inn på plantegninga og fikk i tillegg egen tegning i målestokk 1:10. Relativt detaljerte tegninger var i tillegg nødvendige for at nivellementene skulle ha noen mening i ettertid og for å slippe å overdrive nivelleringen.

Nivellering

Nivellementer ble gjort på strategiske steder for å få frem høydeforskjellene i feltet og på strukturene best mulig. Vi fikk målt opp 3 fastpunkter, men brukte kun punkt nr. 2 nord for feltet på en stor, flat stein. Følgende punkter ble målt opp:

1) Punkt V ved fjøs: N 7567595,074/Y 438610,34 – 8,41 m.o.h

2) Punkt N helle: N 7567633,345/Y 438652,13 – 8,65 m.o.h

3) Punkt Ø stein: N 7567589, 295/ Y 438690,70 – 7,80 m.o.h

Kullprøver

Det ble tatt to brukbare ^{14}C-prøver fra skjellaget i lengdesjakta (Ts. 12002.62 og 63) et par cm inn i profilene for å unngå forurensning. Den eneste interessante konteksten med trekull var skjellaget på bunnen av sjakta, ellers var det ikke noe kull i huskonteksten. Et gulvbord fra Struktur 3 (Ts. 12002.64) ble tatt med til analyse og treprøve sendt til datering etter tørking.

12002.62 – 3340-3150 BC
12002.63 – 3520-3420 BC
12002.64 – 1450-1640 AD

Resultatene fra kullprøvene kan med stor sannsynlighet brukes som faktiske dateringer av bruksfaser siden alle prøvene ble tatt fra hurtigvoksende tresorter. Prøve 62 var rogn, 63 var selje mens 64 var bjørk.

4 Lag

4.1 Lagbeskrivelse

Torv og lag 1

De øverste 5 cm plen- og torvlag ble fjernet med krafse og spade. Lag 1 var mørk plenjord og humus med moderne plastavfall. Laget ble gravd uten å referere funn til kvadratmeter.

4.1.1 Lag 2

Lag 2 var et omrota lag bestående av kompakt, brun sandjord med linser av organisk materiale, spettet med grus og humus. Laget hadde kullpartikler over det hele. I lengdesjakta hadde topp av lag 2 et tynt slør av skjellsand. Det var så mye bein og beinfragmenter av fisk og fe at det må inngå som en vesentlig komponent i laget. Lag 2 var 6-8 cm tykt.

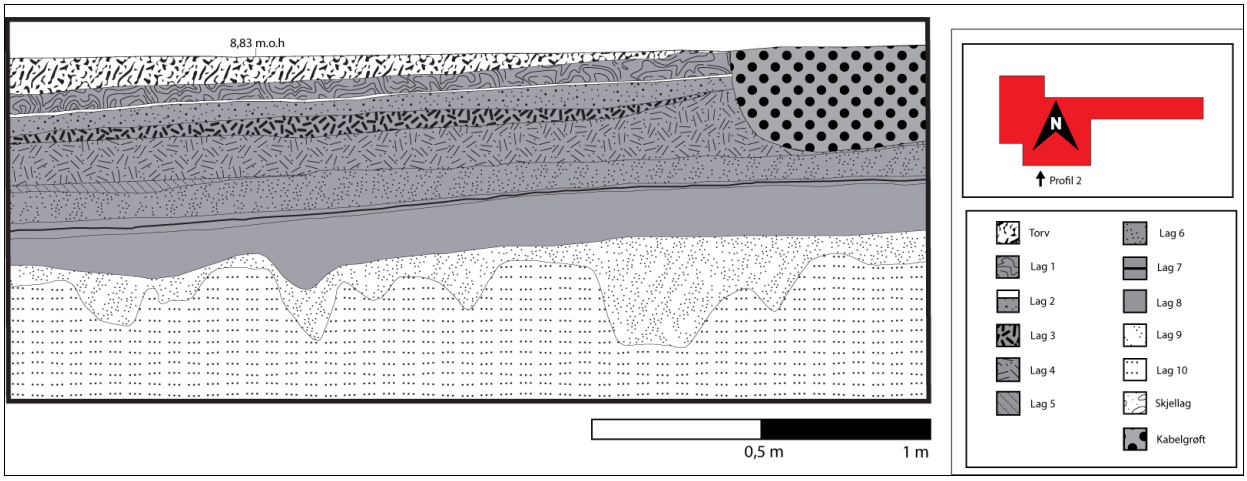

Figur 3: Profiltegning, profil 2

4.1.2 Lag 2B

Lag 2b var et hardpakket lag rundt Struktur 1 satt sammen av rød sand og grus, jevnt blandet med organisk masse, humus og skjellsand. Laget var skall-aktig og homogent. Utbredelsen var på 2 x 1,5 m. I mellom steinene kunne laget fjernes i flak. Dette laget inneholdt også kull og beinfliser.

4.1.3 Lag 4

Lag 4 var et kompakt til hardt jordlag bestående av feit, mørk humusblanda kulturjord. Hele laget hadde linser av plastisk, organisk masse og leire ofte i rød- og lysere brun-nyanser. Jernholdig, rød grus gav laget en rødlig farge. Tykkelsen på laget var 15-20 cm i hovedfeltet og 7-10 cm i lengdesjakta

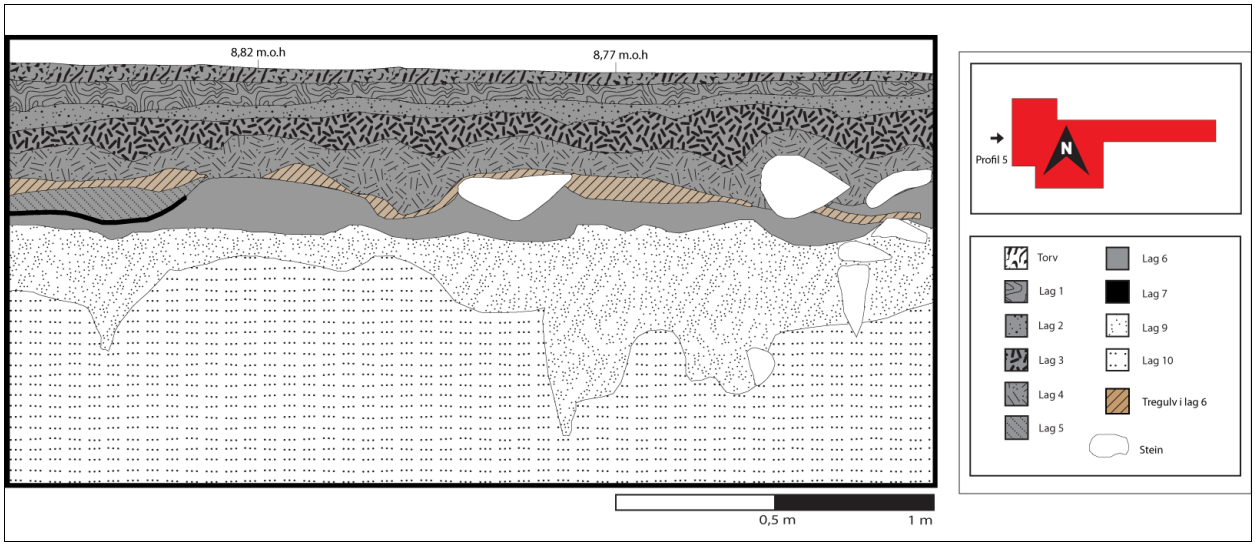

Figur 4: Profiltegning, profil 5. Hustuft (struktur 3) med gulvbjelker.

4.1.4 Lag 5, inkludert de 4 utvida kvadratmetrene i NV

Lag 5 var et 12-15 cm tykt løst sandjordlag blandet med skjellsand over hele feltet. På toppen lå et tynt slør med skjellsand. I hovedfeltets nordvestlige ¼-del lå denne sandjord- og skjellsandblandingen som et homogent lag. Jo mer mot sørøst i hovedfeltet, dess mer linser og marmorering av sandjorda og skjellsanda ble det, og de nevnte komponentene i laget opptrådte i mindre grad blandet. I lengdesjakta bestod laget også av linser av nevnte sammensetning, men med sandjord som hovedbestanddel. Dette laget helte ned i gropa nordøst i hovedfeltet og var nokså sammenblandet her.

4.1.5 Lag 6

Lag 6 ble gravd som et 4-12 cm tykt lysegrått skjellsandlag med små kullflekker i hele laget. Det forekom enkelte linser av brunt, fett organisk materiale med en viss konsentrasjon sørøst for syllsteinsrekka i S3. Det ble ikke gjort gjenstandsfunn i laget, men som i alle andre lag var det en del bein – med overvekt av små fiskebein. I Struktur 3 var dette laget mer som kompakt, grå sand med kull i.

4.1.6 Lag 7

Lag 7 var et 2-4 cm tykt brunt sandjordlag som kunne spores i flater eller større flekker over hele feltet. Det var en del kullrester og kullpartikler i laget som var mest homogent og sammenhengende i en grunn grøft. I sjakta ble tre tynne flak mørk sandjord, skjellsand i midten og mørk sandjord nederst gravd i ett som lag 7.

4.1.8 Lag 8

Lag 8 var et hovedsakelig 5-15 cm tykt, lysegrått til grått sandlag. Det var svært løs og tørr strandsand som inneholdt pimpsteinsbiter, kullrester og -partikler over det hele. I dette laget var det mye små fiskebein i hovedfeltet, men nesten ingen beinfunn øst i lengdesjakta. Helt i nordøst var laget over 20 cm tykt.

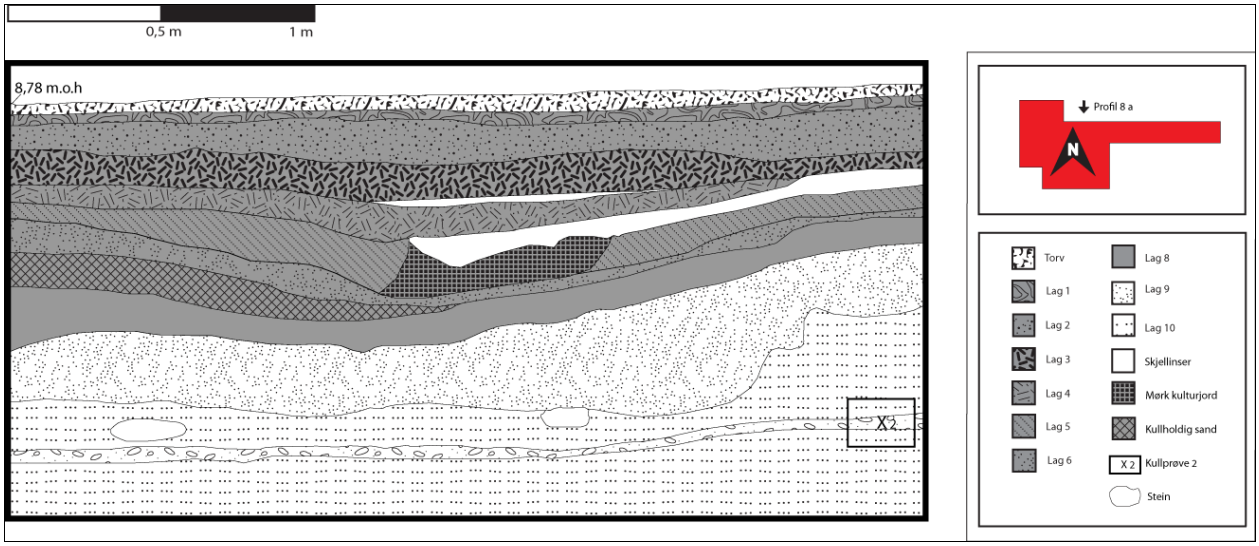

Figur 5: Profil 8a, skjellmødding med kullprøve 2 (Ts.12002.62), 3340-3150 BC

4.1.9 Lag 9

Lag 9 var et 10-30 cm tykt gulbrunt strandsandlag. Det hadde samme konsistens som lag 8, men skilte seg markant i farge. Det var enkelte skjell spredt over hele laget, i tillegg var det små beinbiter og ørsmå kullfragmenter i hele feltet.

4.1.10 Lag 10

Lag 10 var et 10-40 cm dypt lyst, løst strandsandlag blandet med rødlig sand. Rødsanda inneholdt enkelte steder små kullbiter, og skjellsanda hadde noen små samlinger albueskjell.

4.1.11 Lag 11

Lag 11 ble gravd med spade for å undersøke hvor dypt kullrestene lå. Massene vi fjernet var fuktig strandsand med store albueskjellkonsentrasjoner 30-40 cm under lag 10. På det dypeste i lengdesjakta var vi nede på nesten 1,8 meter. Målet var å finne kull i profilen for å få daterbart

materiale fra tidligste fase i feltet. Det ble tatt én brukbar kullprøve i en samling albueskjell i lengdesjaktprofilen.

5 Funn

Funntilfanget fra utgravningen gjenspeiler kronologisk sett en intensivert aktivitet i etter-reformatoriske perioder. Med andre ord avtok den vertikale funnfrekvensen gradvis med hensyn til alle funngruppene. Når det gjelder typer funn representerer Utakleiv en typisk gårdshaug. Det er overveiende størst innslag av bein – mye småfe, noe storfe samt store mengder fiskebein. En annen sedvanlig funngruppe er keramikk og fajanse. Fajansen begrenset seg til de to øverste lagene, mens keramikk, leirgods og steingods forekom i alle funnførende lag i gårdshaugkonteksten. Noe jern ble funnet i form av rustne spiker og plater, ingenting var imidlertid gjenkjennelig ut over å konstatere spiker/nagl eller fragment. Det er allerede nevnt at beinfunn ble samlet, notert og kastet på grunn av mengdene. Bein inngikk i de 4 øverste lagene som en komponent i massene. Enkelte typer funn i de øverste lagene ble kun notert, ikke skrevet inn i funnliste. Dette gjelder for eksempel glasskår og plastikkbiter. I likhet med bein ville slike funn krevd mye tid til registrering i funnlister. Glass og plast ble kun funnet i moderne lag.

Det kan argumenteres for at alle funn skal føres inn i liste med informasjon om lag og koordinat. I den aktuelle utgravningssituasjonen ville det ført til såpass mye opphold at gravingen ville stagnert. I tillegg ville det gått på bekostning av hovedmålsetningen om å dokumentere gårdshaugens faser og alder.

5.1 Keramikk

Rødt leirgods

Keramikk, rødt leirgods og steingods er den funngruppen som har størst potensiale for relative dateringer fra gårdshaugen. Rødt leirgods, med stort innslag av trønderkeramikk, dominerte over hele feltet fra lag 1-4. Denne typen har et gjenkjennelig mønster, ofte malt med grønn og gul glasur. Langt de fleste keramikkfunnene var skår uten dekor, glasur eller mulighet til å bestemme

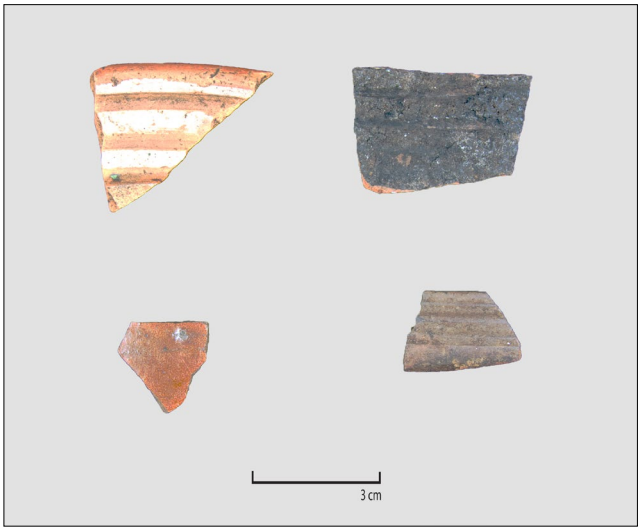

Bilde 1: Ulike typer rødt leirgods funnet under utgravninga, Trønderkeramikk øverst til venstre. Nederst til venstre steingods fra tidlig nytid.

funksjon. Det kan på bakgrunn av de identifiserbare skårene konstateres at de stammer fra kar og krukker for oppbevaring, kokepotter med brent utside og glasert innside samt dekketøy.

Steingods

Det ble funnet 4 steingodsskår i feltet, Ts.12002.13, 19, 35 og 60. De to første i lag 2, undernummer 35 i lag 3 og undernummer 60 i lag 7. Slike skår er brent med høyere temperatur enn leirgodset og dermed har større tetthet mellom porene. Godsfargen er grå mens glasuren kan variere i farge.

Bilde 2: Steingods av middelaldertype (Ts. 12002.60)

Ingen av skårene kan med sikkerhet funksjonsbestemmes, men skåret fra lag 7 (Ts. 12002.60) kan typologiseres som middelaldersk steingods på bakgrunn av godsets struktur, det vil si steingods med synlige grå korn og grå glasur. Tidsmessig kan denne typen plasseres mellom 1200-1400 e.Kr. Dette skåret ble funnet på kanten av nedgravningen i 102x/101y, og kan etter stratigrafien og konteksten og dømme relateres til en fase like før Struktur 3 – syllsteinsettingen til et hus.

Risvikkeramikk

I lag 7 ble det også funnet to skår asbestmagret keramikk av typen Risvikkeramikk. Denne typen keramikk ble brukt i det første årtusenet f.Kr, av noen antatt å ha vært brukt kun mellom 800-400 f.Kr (Andreassen 2002:74). Ts. 12002.59 er et randskår med jevnere flate på innsiden enn på utsiden og asbestfibrene er tydelige. Ts. 12002.58 er et grovere skår enn randskåret. Dette har større asbestfibre i magringen enn 12002.59. Skårene kan likevel klassifiseres som samme type ut fra godssammensetning og stratigrafiske nivå i lag 7.

Bilde 3: Risvikkeramikk. Randskår (Ts.12002.59) til venstre. Skår med svært grove asbestfibre til høyre (Ts.12002.58)

Avslag

Det siste funnet vi gjorde på Utakleiv er et avslag i flint funnet i skjellaget i lengdesjakta i 102x/97y. Avslaget har tydelig slagbule og hvit cortex i overkant.

6 Strukturer

Det ble gravd i alt 3 strukturer i feltet, men etter ferdig dokumentasjon kan bare Struktur 1 og 3 karakteriseres som intensjonelt plasserte. Struktur 2 så etter endt graving ut til å ha vært del av dumping og utplanering av området.

6.1 Struktur 1 og 2

Like under Lag 1 (torva) kom det frem ei steinsamling i feltets sørvestre hjørne. Flere relativt store steiner lå i 100X-102Y. Det er trolig tale om ei rydning/dumping av stein (se Bilde 3). Området og fyllskiftene rundt steinene bar ellers tydelig preg av dumpingplass for diverse avfall (se Lag 3).

I lag 3 i lengdesjakta mellom 102X/95Y-102X/98Y lå det et 2,7 m langt og inntil 80 cm bredt lag med tykke, kompakte torvstykker. Denne torvvollen hadde en større sedimenthardhet enn øvrige masser ved siden av og over og ble først antatt å tilhøre en større struktur/tuft. Det viste seg raskt at det ikke var flere anleggsspor i samme kontekst som Struktur 2. Strukturen kan etter dokumentasjon ikke betegnes som annet enn tilfeldig dumping eller intensjonell utfylling.

Bilde 4: Lag 7 med struktur 3, syllsteinsmur med trerester fra seinmiddelalder.

6.2 - Struktur 3, Hustuft fra 1450 AD.

Struktur 3 begynte som ei flat helle i lag 5 og endte opp med sørøstlig del av et hus. Husrestene ble totalt avdekket i lag 7. Det var opprinnelig ikke planlagt å legge feltet der huset lå, men steinhella nær profilveggen var interessant å følge til en mulig større kontekst. I profilveggen mot vest var det også små trefragmenter til forskjell fra alle andre profilvegger i feltet. Langs hele

profilen lå det et tydelig lag med trerester. Det meste av treverket var dekompostert, men én gulvplanke/-bjelke på langs ut av profil 5 var godt bevart og kunne avdekkes. Planken lå over 2 flate steiner i 102X103Y.

På topp av lag 6 var Struktur 3 avdekket. En steinsetting ut fra profilveggen helt i hjørnet mellom profil 5 og 6 strakte seg skrått ut til 102X/102Y om lag 1,3 m fra profilveggen i profil 5 hvor gulvplanken lå. Steinsettingen buet inn mot profil 5 i 101X/103Y. Der steinsettinga hadde en bue lå det 10 flate heller av ulik størrelse, mens det lå større steiner inn mot profilveggen i nord og i sør. Jordlagene like over, innfor og på utsiden av steinsettingen bar ikke preg av å være nedrast bygningsmateriale, med unntak av masser i hjørnet mellom profil 5 og 6. Det var ikke mulig å skille ut et eventuelt gulvlag, og det var heller ingen funn innfor strukturen som tilsa at bygningen hadde hatt jordgulv.

Stolpekonstruksjon

Under opprensinga av profil 5 og 6 ble det klart at en flat stein satt på høykant ut fra profil 5 og en stein på høykant ut fra profil 6 dannet mulig skoning for en veggstolpe. Først ble skoningen dokumentert, deretter ble steinene fjernet slik at jordfyllskiftet kom frem i profilen. Etter rensinga fremstod stolpehullet som et 40 cm dypt jordfyllskifte, som smalnet gradvis fra 30 cm bredde på toppen til 12 cm i bunnen. Rundt den mørke fyllmassen var det et hardpakket sandjordlag hvor ytterligere en skoningsstein kom frem. Steinen med lengde på ca 20 cm var satt på høykant i 90° vinkel i forhold til skoningssteinen i profil 6 som ble fjernet under profiloppretting.

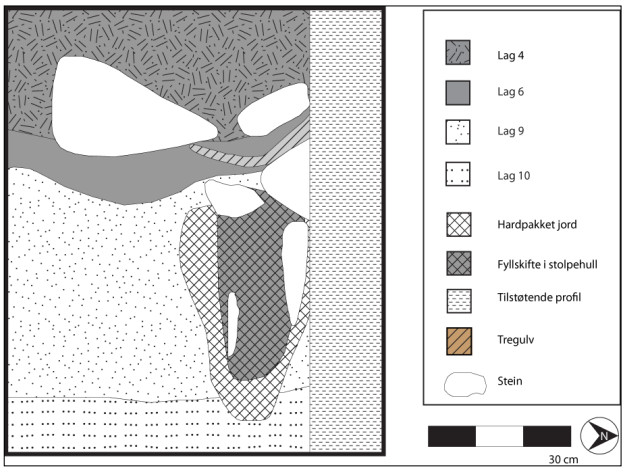

Figur 6: Stolpehull assosiert med hustuft struktur 3.

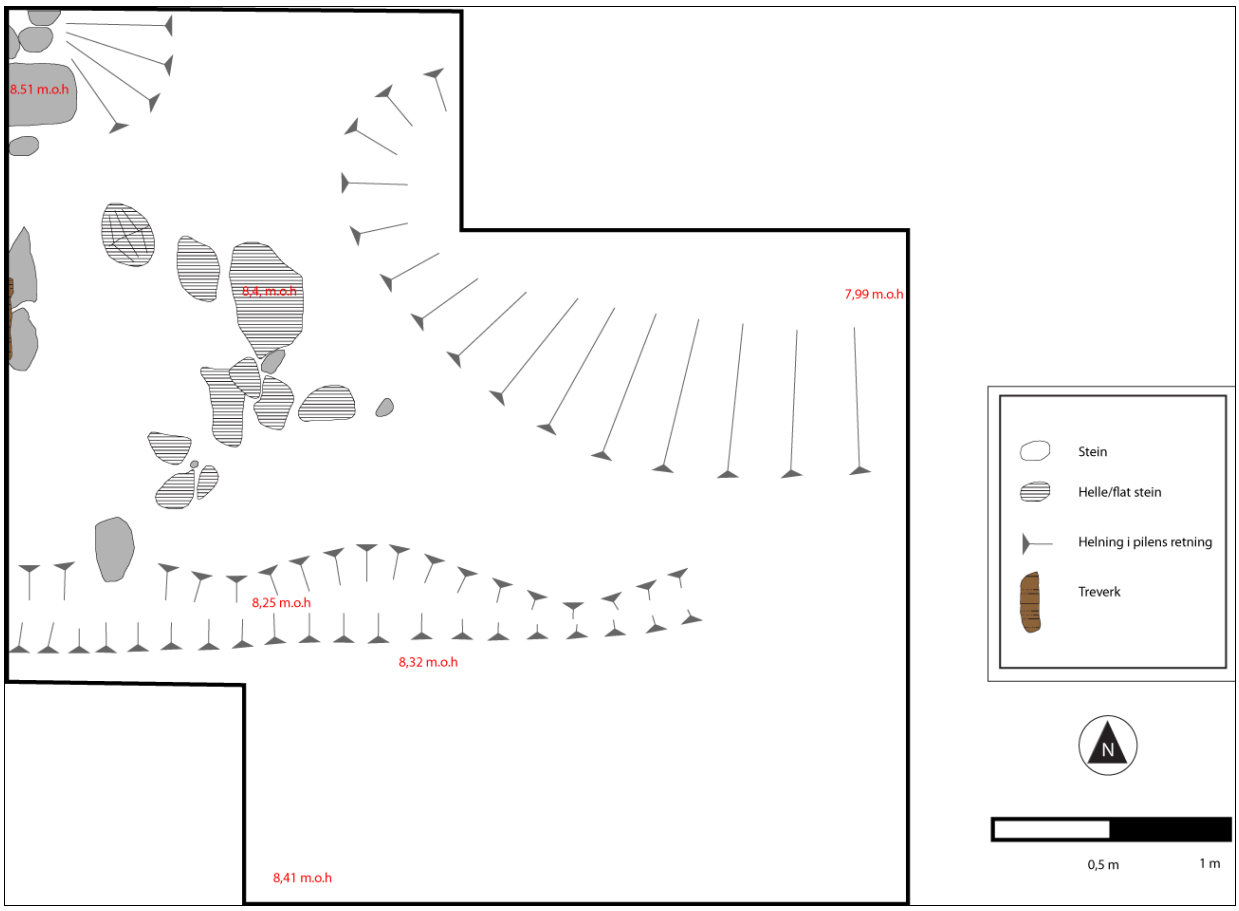

Figur 7: Plantegning av lag 7 med mulig dreneringsgrøft.

Dreneringsgrøft

På samme stratigrafiske nivå som huskonstruksjonen lå en grunn grøft med maksimal bredde på 50 cm og lengde på 3 m. Denne grøfta var orientert øst-vest mellom 101X/103Y og 101X/101Y. På topp av lag 5 syntes grøfta kun som ei svak forsenkning, mens den ble mer synlig på topp av lag 6. Dreneringsgrøfta synes å være et konstruksjonselement i huset. Bakkenivået på tida huset var i bruk ser ut til å helle svakt nordøst, slik at vannet måtte ledes bort fra bebyggelsen og ned mot nedgravningen nord i hovedfeltet.

6.3 Skjellag

Dypt ned i lag 11 i lengdesjakta kom vi over flak med albueskjell mellom 1,5-1,7 m fra toppen av profilen. Ved nærmere undersøkelse viste det seg at flere av skjellene inneholdt sand med kullrester i. Det ble kun funnet ett avslag av flint i skjellaget. Det ble tatt to kullprøver i profilen (Ts. 12202.62 og 63). Resultatene fra prøvene ga yngre steinalder. Prøve 12002.62 var kull fra rogn og ga 3340-3150 BC. Prøve 12002.63 med kull fra selje ga dateringen 3520-3420 BC.

7 Tolkning og diskusjon

Det er minst 2 og sannsynligvis 3 uavhengige faser på lokaliteten. Øverst ligger gårdshaugen, akkumulert siden yngre jernalder. Samlet funntilfang fra utgravning, registreringer og innleverte gjenstander representerer moderne tid, tidlig nytid, middelalder, merovingertid, førromersk jernalder/tidlig metalltid og yngre steinalder. Området har tydeligvis vært befolket i det siste årtusenet før Kristus. Dette vitner risvikkeramikken om.

Selve gårdshaugfasen, dersom den slås sammen til én kontinuerlig bruksfase strekker seg – slik vi kunne observere i materialet – fra nytid til høymiddelalder. Husrestene i lag 5 dateres med en eldste mulig alder til 1450 AD. To lag under dette ble det funnet steingods (Ts.12002.. Grovheten i godset tilsier høymiddelalder, og kan trolig dateres til 1300-tallet.

I en gjennomgang av sikre og mulige gårder på Vestvågøy i perioden 0-600 e.Kr. regner Reidar Bertelsen Utakleiv som en mulig gård (Bertelsen 1985:114). Bertelsen regner Utakleiv som en sikker gård i yngre jernalder 600-1050 e.Kr. (Bertelsen 1985:124). Under utgravninga ble det ikke funnet materiale direkte daterbart til yngre jernalder. Årsaken til dette kan være at vi grov i et område som ikke var i bruk i jernalderen. Det er imidlertid liten tvil om at stedet har hatt jernalderbosetning. Gravhaugene som tidligere er ødelagt støtter antagelsen om bosetning i eldre og yngre jernalder.

7.1 Tolkning av Struktur 3 hustuft

Huset er datert til 1450-1640 AD som yngste fase. Ser vi på konstruksjonen med syllmur for veggrafter i et bredere nordnorsk perspektiv, var ikke en slik løsning vanlig i vikingtid og tidlig middelalder. Det er funnet en rekke husrester i gårdshauger i Nord-Norge, og bortsett fra den markerte syllmuren ligner struktur 3 det øvrige husmaterialet (se Simonsen 2002)

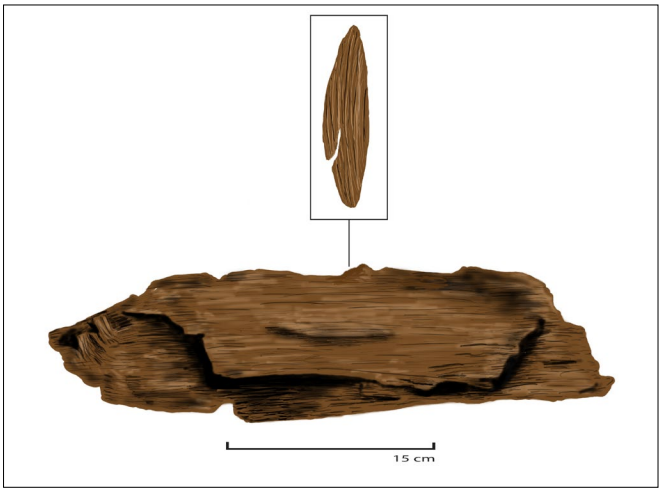

Figur 8: tegning av det svært forkomne bordet fra struktur 3, hustufta. Treprøve sendt til datering ble tatt midt i det markerte snittet.

Det er mye som tyder på utskiftning av treverk og gjenbruk av samme lokalitet vurdert ut fra konstruksjonssdetaljer og stratigrafisk plassering. Stolpehullet ser ut til å tilhøre en eldre fase, eventuelt et eldre hus enn Struktur 3. En

slik tolkning kan argumenteres for ut fra konstruksjonsdetaljene vi fant. Stolpehullet betinger vertikale, jordgravde stolper. De vage restene etter bjelker horisontalt lagt i vegger og gulv på syllmur kan tyde på en nyere type byggeskikk. Her kan rammer av bjelker dannet husskjellettet, ikke jordgravde grinder. Hvordan huset for øvrig har sett ut kan bare foreslås ut fra det man for øvrig vet om byggeskikken i nordnorske gårdshauger. Huset har trolig hatt stående panel mellom bjelkene og torvisolasjon i vegger og et torvdekket tak. Det er ikke mulig å si noe om størrelsen på huset, men det har trolig vært ei ettroms årestue, med et ildsted sentralt i huset. Noe lignende er funnet f.eks på Trondenes prestegård (Ramstad 1964).

I lagene over huset var det avtagende mengder keramikk typisk for etter-reformatoriske perioder. I laget over huset var det svært lite keramikk, mens laget syllsteinene lå i kun hadde bein og ett skår steingods av middelaldertype (Ts. 12002.60).

7.2 Tolkning av kullblanda skjellag

Dokumentasjonen av skjellaget, eller skjellmøddingen bar preg av at det var siste innspurt. Laget ble ikke fingravd frem som et eget dokumentasjonslag. Det ville tatt svært lang tid å fjerne strandsanden fra toppen av skjellaget. Det viktigste var å få frem laget i profil for se stratigrafisk relasjon og for å kunne ta ut sikre kullprøver. Til tross for sparsomme detaljer er det mulig å trekke noen slutninger om man ser bort fra dateringene. Møddingen vitner om omfattende aktivitet i området i yngre steinalder, og viser at albueskjell trolig ble stekt og spist.

Bilde 5: Profil 8 med skjellaget mot bunnen.

Litteratur

Andreassen, Dag Magnus 2002

Risvikkeramikk. En analyse av teknologisk stil på Nordkalotten i sein steinbrukende tid. Hovedfagsoppgave i arkeologi, Universitetet i Tromsø.

Bertelsen, Reidar 1985

Lofoten og Vesterålens historie. Fra den eldste tida til ca. 1500 e. Kr. Utgitt av kommunene i Lofoten og Vesterålen.

Ramstad,Y. 1964

Dagbøker for Trondenesutgravningene 1962-1964. U. Omberg (red.). Top.ark, Tromsø museum.

Simonsen, P. (red.) 2002

Mellomalderarkeologi mellom Salten og Senja. *Tromura kulturhistorie*, nr. 35. Tromsø museum.

Funnliste fra felt

TS.nr	Funnr.	Lag	X	Y	Gjenstand/type/materiale	Antall
1	1	1	102	100	Ildflint	
7	2	1	102	102	Krittpipestilk	
8	3	1	102	98	Krittpipefragment	
9	4	1	102	96	Krittpipefragment	
2	5	1	101	101	Ildflint	
2	6	1	101	101	Ildflint	
	7	1	101	101	Ildflint	
	8	1	102	98	Trønderkeramikk, glasert	
6	9	1	102	102	Trønderkeramikk, glasert	
6	10	1	102	102	Trønderkeramikk, glasert	
6	11	1	102	102	Trønderkeramikk, glasert	
6	12	1	102	102	Trønderkeramikk, glasert	
5	13	1	102	95	Trønderkeramikk, glasert	
5	14	1	102	95	Trønderkeramikk, glasert	
3	15	1	102	96	Trønderkeramikk, glasert	
3	16	1	102	96	Trønderkeramikk, glasert	
	17	1	102	101	Trønderkeramikk, glasert	
	18	1	102	97	Trønderkeramikk, glasert	
4	19	1	100	101	Trønderkeramikk, glasert	
	20	1	102	98	Trønderkeramikk, glasert	
	21	1	102	98	Trønderkeramikk, glasert	
	22	1	102	98	Trønderkeramikk, glasert	
	23	1			Fajanseskår fra lag 1	20+
	24	1			Glassbiter i lag 1	10+
	25	2	102	98	Beinsamling småfe/storfe SØ	30+
	26	2	100	102	Beinsamling fisk SØ	50+
	27	2	101	100	Beinsamling småfe/storfe NV	30+
	28	2	101	100	Beinsamling fisk NV	50+
	29	2	101	102	Beinsamling i sjakt	100+

	30	2	102	97	Keramikk, rødt leirgods	
	31	2	102	97	Fragment, jern	
14	32	2	102	102	Krittpipestilk	
	33	2	102	102	Fragment, jern	
	34	2	102	102	Kermikk, rødt leirgods	
	35	2			Glassbiter i lag 2	20+
	36	2	102	100	Fragment, jern	
	37	2	102	101	Keramikkskår, rødt leirgods	
	38	2			Beinsamling NØ	50+
20	39	2	102	97	Keramikk, rødt leirgods	
	40	2	102	96	Keramikk, rødt leirgods	
	41	2	102	97	Keramikk, rødt leirgods	
19	42	2	102	95	Keramikk, rødt leirgods	
	43	2	102	98	Keramikk, rødt leirgods	
	44	2	102	95	Keramikk, rødt leirgods	
13	45	2	102	101	Steingods, sein type	
	46	2			Fajanseskår fra lag 2	40+
	47	2	102	97	Fragment, jern	
	48	2	102	97	Spiker, metall	
	49	2	102	95	Fragment, jern	
15	50	2	101	100	Krittpipestilk	
16	51	2	102	96	Krittpipestilk	
17	52	2	102	97	Krittpipestilk	
18	53	2	102	101	Krittpipestilk	
	54	2	102	98	Fragment, jern	
	55	2	102	98	Trønderkeramikk, glasert	
	56	2	102	98	Trønderkeramikk, glasert	
	57	2	102	98	Trønderkeramikk, glasert	
	58	2	102	97	Trønderkeramikk, glasert	
	59	2	102	97	Trønderkeramikk, glasert	
11	60	2	102	102	Trønderkeramikk, glasert	
	61	2	102	98	Trønderkeramikk, glasert	
	62	2	102	98	Trønderkeramikk, glasert	
	63	2	102	98	Trønderkeramikk, glasert	

	64	2	102	97	Trønderkeramikk, glasert	
	65	2	102	98	Trønderkeramikk, glasert	
	66	2	100	101	Trønderkeramikk, glasert	
	67	2	102	95	Trønderkeramikk, glasert	
	68	2	102	98	Trønderkeramikk, glasert	
12	69	2	102	95	Trønderkeramikk, glasert	
	70	2	102	101	Trønderkeramikk, glasert	
	71	2	100	101	Trønderkeramikk, glasert	
	72	2	102	96	Trønderkeramikk, glasert	
	73	2	102	98	Trønderkeramikk, glasert	
	74	2	102	95	Trønderkeramikk, glasert	
21	75	2a	101	101	Krittpipestilk	
	76	2a			Beinsamling SV/SØ	20+
21	77	2a	101	101	Krittpipestilk	
	78	2a	101	101	Fragment, jern	
	79	2a	102	100	Keramikk, rødt leirgods	
	80	2a	102	100	Metallfragment	
	81	2a	100	101	Keramikk, rødt leirgods	
	82	2a	100	101	Keramikk, rødt leirgods	
	83	2a	100	101	Keramikk, rødt leirgods	
	84	2a	100	102	Fragment, jern	
	85	2a	101	102	Beinsamling, 2a	50+
	86	2a	100	101	Beinsamling, 2a	50+
	87	2a			Glassbiter i lag 2 a	10+
	88	2a	101	102	Fragment, jern	
	89	3			Fajanseskår fra lag 3	30+
	90	3	102	95	Knivfragment, stål	
22	91	3	102	95	Krittpipefragment	
23	92	3	102	96	Krittpipefragment	
40	93	3	102	96	Ildflint	
	94	3	102	96	Keramikk, rødt leirgods	
	95	3	102	95	Fragment, jern	
38	96	3	102	95	Ildflint	
	97	3	102	95	Keramikk, rødt leirgods	

24	98	3	102	99	Krittpipestilk
25	99	3	102	97	Krittpipestilk
	100	3	102	98	Spiker/nagl, jern
41	101	3	102	97	Glassknapp
	102	3	102	97	Fragment, jern
	103	3	100	101	Keramikk, rødt leirgods
104	104	3	102	98	Ildflint
	105	3	102	98	Keramikk, rødt leirgods
	106	3	102	98	Fragment, jern
	107	3	102	98	Rundt håndtak, keramikk
34	108	3	102	97	Keramikk, rødt leirgods
	109	3	102	102	Krittpipefragment
	110	3	102	98	Keramikk, rødt leirgods
29	111	3	102	98	Krittpipestilk
	111	3	102	97	Nagl, jern
	112	3	102	98	Fragment, jern
	113	3	102	102	Metallfragment
	114	3	102	102	Keramikk, rødt leirgods
36	115	3	102	102	Ildflint
	116	3	102	95	Keramikk, rødt leirgods
	117	3	102	96	Keramikk, rødt leirgods
	118	3	102	101	Rød glassperle
32	119	3	102	101	Keramikk, rødt leirgods
37	120	3	102	101	Ildflint
	121	3	102	101	Metallfragment
	122	3	102	101	Fragment, jern
	123	3	102	101	Keramikk, rødt leirgods
	124	3	102	99	Nagl, jern
24	125	3	102	99	Krittpipestilk
33	126	3	102	99	Keramikk, rødt leirgods
24	127	3	102	99	Krittpipestilk
33	128	3	102	99	Keramikk, rødt leirgods
	129	3	102	102	Fragment, jern
	130	3	102	102	Krittpipestilk

	131	3	102	102	Keramikk, rødt leirgods	
36	132	3	102	102	Ildflint	
	133	3	102	100	Metallfragment	
	134	3	101	103	Keramikk, rødt leirgods	
	135	3	101	101	Fragment, jern	
	136	3	101	101	Fragment, jern	
	137	3	101	101	Krittpipestilk	
	138	3	101	100	Fragment, jern	
31	139	3	101	100	Keramikk, rødt leirgods	
	140	3	101	100	Krittpipestilk	
	141	3	100	102	Krittpipestilk	
30	142	3	100	102	Keramikk, rødt leirgods, brent	
35	143	3	101	101	Steingods med glasur	
23	144	3	102	96	Krittpipestilk	
23	145	3	102	96	Krittpipestilk	
	146	3	102	101	Krittpipestilk	
	147	3	102	101	Krittpipestilk	
	148	3	102	101	Krittpipestilk	
22	149	3	102	95	Krittpipestilk	
29	150	3	102	98	Krittpipestilk	
22	151	3	102	95	Krittpipestilk	
26	152	3	102	101	Krittpipestilk	
	153	3	100	101	Krittpipestilk	
	154	3	102	96	Krittpipestilk	
29	156	3	102	98	Krittpipestilk	
27	157	3	100	101	Krittpipestilk	
	158	3	100	102	Krittpipestilk	
42	159	3	101	101	Krittpipestilk	
29	160	3	102	98	Krittpipestilk	
24	161	3	102	99	Krittpipestilk	
	162	3	100	102	Krittpipestilk	
	163	3			Glassbiter i lag 3	20+
28	164	3	101	102	Krittpipe	
	165	4	102	100	Fragment, jern	

49	166	4	102	100	Krittpipestilk
	167	4	101	100	Keramikk, rødt leirgods
	168	4	101	100	Nagl, jern
	169	4	101	101	Keramikk, rødt leirgods
43	170	4	101	101	Ildflint
	171	4	102	101	Del av saks, jern
	172	4	102	101	Keramikk, rødt leirgods
	173	4	102	101	Keramikk, rødt leirgods
50	174	4	102	101	Krittpipe
57	175	4	102	98	Liten stift
	176	4	102	98	Keramikk, rødt leirgods
	177	4	102	97	Fragment, jern
66	178	4	102	97	Keramikk, rødt leirgods
	179	4	102	97	Fragment, jern
44	180	4	102	99	Ildflint
	181	4	102	96	Fragment, jern
54	182	4	102	96	Slipestein, skifer
52	183	4	102	99	Trønderkeramikk, glasert
	184	4	102	99	Trønderkeramikk, glasert
53	185	4	102	102	Trønderkeramikk, glasert
	186	4	102	102	Trønderkeramikk, glasert
51	187	4	102	102	Trønderkeramikk, glasert
45	188	4	100	101	Trønderkeramikk, glasert
	189	4	102	96	Trønderkeramikk, glasert
46	190	4	102	98	Trønderkeramikk, glasert
	191	4	102	95	Trønderkeramikk, glasert
55	192	4	102	99	Trønderkeramikk, glasert
	193	4	102	102	Trønderkeramikk, glasert
47	194	4	102	101	Trønderkeramikk, glasert
47	195	4	102	101	Trønderkeramikk, glasert
47	196	4	102	101	Trønderkeramikk, glasert
	197	4	102	99	Trønderkeramikk, glasert
	198	4	102	102	Trønderkeramikk, glasert
	199	4	102	102	Trønderkeramikk, glasert

	200	4	100	102	Trønderkeramikk, glasert
	201	4	102	99	Trønderkeramikk, glasert
48	202	4	101	101	Keramikk, hank
	203	6	102	95	Bolt, jern
58	204	7	102	95	Risvikkeramikk, asbestmagret
59	205	7	101	100	Risvikeramikk, randskår
60	206	7	102	101	Steingods med glasur
	207	7	102	101	Keramikk, rødt leirgods
61	208	Skjellag	102	97	Avslag, flint

Funnliste fra gjenstandsbasen

TS.nr	Unr.	Funnr. Felt	Gjenstand	Gj.st.del	Materiale	Ant.	L.cm	B.cm	Lag	Koordinat
TS12002	1	1	Ildflint		flint	1	2	1	1	102x100y
TS12002	2	5,6	Ildflint		flint	2	1	1	1	101x101y
TS12002	3	15,16	Fat	Randskår	keramikk	2	3	2	1	102x96y
TS12002	4	19	Fat	Randskår	keramikk	1	5	4	1	100x101y1
TS12002	5	13,14	Bolle	Randskår	keramikk	2	2	1	1	102x95y
TS12002	6	9-12	Kar	skår	keramikk	4	4	3	1	102x102y
TS12002	7	2	Pipe	stilk	kritt	1	3	0,5	1	102x102y
TS12002	8	3	Pipe	stilk	kritt		2	0,5	1	102x98y
TS12002	9	4	Pipe	stilk	kritt	1	2	0,5	1	102x96y
TS12002	11	60	Hank		keramikk		4	1	2	102x102y
TS12002	12	69	Kar	skår	keramikk	1	3	3	2	102x95y
TS12002	13	45	Kar	skår	steingods	1	2	2	2	102x101y
TS12002	14	32	Pipe	stilk	kritt	1	2	0,5	2	102x102y
TS12002	15	50	Pipe	stilk	kritt	1	2	0,5	2	101x100y
TS12002	16	51	Pipe	stilk	kritt	1	2	0,5	2	102x96y
TS12002	17	52	Pipe	stilk	keramikk	1	2	0,5	2	102x97y
TS12002	18	53	Pipe	stilk	kritt	1	2	0,5	2	102x101y
TS12002	19	42	Kar	randskår	steingods	1	3		2	102x95y
TS12002	20	39	Kar	skår	keramikk	1	6	4	2	102x97y
TS12002	21	75, 77	Pipe	stilk	kritt	2			2a	101x101y
TS12002	22	91,149,151	Pipe	stilk	kritt	3			3	102x95y
TS12002	23	92,144,145	Pipe	stilk	kritt	3			3	102x96y
TS12002	24	98,125,127,161	Pipe	stilk	kritt	4			3	102x99y
TS12002	25	99	Pipe	stilk	kritt	1	1	1	3	102x97y
TS12002	26	152	Pipe	stilk	kritt	1	1	1	3	102x101y
TS12002	27	157	Pipe	stilk	kritt	1	1	0,5	3	102x101y
TS12002	28	164	Pipe	hode	kritt	1	3	1	3	101x102y
TS12002	29	111,150,156,160	Pipe	stilk	kritt	4			3	102x98y
TS12002	30	142	Kar	skår	keramikk	1	4,5	3	3	100x102y
TS12002	31	139	Kar	skår	keramikk	1	3	1	3	100x101y
TS12002	32	119	Kar	randskår	keramikk	1	4	2	3	102x101y
TS12002	33	126,128	Kar	skår	keramikk	2			3	102x99y
TS12002	34	108	Kar	skår	keramikk	1	3	2	3	102x97y
TS12002	35	143	Kar	skår	steingods	1	3	2	3	101x101y
TS12002	36	115,132	Ildflint		flint	2			3	102x102y
TS12002	37	120	Ildflint		flint	1	1	0,4	3	102x101y

TS12002	38	96	Ildflint		flint	1	1	1	3	102x95y
TS12002	39	104	Ildflint		flint	1	2	2	3	102x98y
TS12002	40	93	Ildflint		flint	1	1	0,5	3	102x96y
TS12002	41	101	Perle		glass	1			3	102x97y
TS12002	42	159	Pipe	stilk	kritt	1	1	0,3	3	101x101y
TS12002	43	170	Ildflint		flint	1	0,4	0,3	4	101x101y
TS12002	44	180	Ildflint		flint	1	1	0,4	4	102x99y
TS12002	45	188	Kar		keramikk	1	3	2	4	100x101y
TS12002	46	190	Kar	bunn	keramikk	1	2,5	2	4	102x98y
TS12002	47	194-196	Kar		keramikk	3			4	102x101y
TS12002	48	202	Hank		keramikk	1	5	5	4	101x101y
TS12002	49	166	Pipe	stilk	kritt	0	4,5	0,5	4	102x100y
TS12002	50	174	Pipe	hode	kritt	1	4	2	y	102x101y
TS12002	51	187	Kar		keramikk	1	4	3	4	102x102y
TS12002	52	183	Pipe	hode	kritt	1	3	1,8	4	102x99y
TS12002	53	185	Pipe	fragment	kritt	1	4	1,8	4	102x102y
TS12002	54	182	Slipestein		bergart	1	7	3	4	102x100y
TS12002	55	192	Kar		keramikk	1	3	3	4	102x99y
TS12002	56	178	Hank		keramikk	1	2	2	4	102x97y
TS12002	57	175	Stift		stein	1	3	0,5	4	102x100y
TS12002	58	204	Kar		Asbestkeramikk	1	4	2	7	102x95y
TS12002	59	205	Kar	randskår	Asbestkeramikk	1	4	3,5	7	101x102y
TS12002	60	206	Kar		steingods	1	8	5	7	102x101y
TS12002	61	208	Avslag		flint	1	2	1,8	Skjellag	102x97y
TS12002	62		Kullprøve 2						Skjellag	103x/99y
TS12002	63		Kullprøve 3						Skjellag	103x96y
TS12002	64		Treprøve		bjørk				5	102x/103y

Fotoliste – felt og Photostation

Nr.	I Photostation	Lag	Orientering	Situasjon	Dato
5658		Topp	Ø	Felt før avtorving	03.06.08
5659		Topp	S	Felt før avtorving	03.06.08
5694		2	N	S1 og rødaktig lag	05.06.08
5695		2	N	Lengdesjakt	05.06.08
5697	x	2	N	Hele feltet	05.06.08
5813	x	2b/3	N	Hovedfelt	09.06.08
5814		2b/3	N	Hovedfelt	09.06.08
5815	x	3	N	Lengdesjakt	09.06.08
5816		3	N	Lengdesjakt	09.06.08
5824	x	3	N	Hovedfelt	10.06.08
5825		3	S	Hovedfelt	10.06.08
5826	x	3	N	S1	10.06.08
5827	x	3	Ø	S2 og lengdesjakt	10.06.08
5828		3	S	S2 og lengdesjakt	10.06.08
5858	x	4	N	Hovedfelt	12.06.08
5860	x	4	N	Lengdesjakt	12.06.08
5862	x	4	N	Hele feltet	12.06.08
5938	x	5	N	Hovedfelt	17.06.08
5940		5	S	Hovedfelt	17.06.08
5941		5	Ø	Hovedfelt	17.06.08
5942	x	5	V	Lengdesjakt	17.06.08
5943		5	V	Hovedfelt	17.06.08
5944	x	5	N	Hovedfelt	17.06.08
5946		5	N	S3 i hovedfelt	17.06.08
5947	x	5	N	S3 i hovedfelt	17.06.08
5951		5	Ø	S3	17.06.08
5952	x	5	Ø	S3	17.06.08
5954		5	V	S3	17.06.08
5955	x	5	V	S3 med steiner	17.06.08

5966	x	6	N	Hovedfelt	17.06.08
5967	x	6	S	Hovedfelt	17.06.08
5968	x	6	V	Hovedfelt	17.06.08
5969	x	6	Ø	Hovedfelt	18.06.08
5970	x	7	N	Hovedfelt	18.06.08
5971	x	7	Ø	Hovedfelt	18.06.08
5972	x	6	V	Lengdesjakt	18.06.08
5973		6	V	Lengdesjakt	18.06.08
5974	x	6	Ø	Lengdesjakt	18.06.08
5975		8	N	Hovedfelt	18.06.08
5976	x	8	N	Hovedfelt	18.06.08
5977	x	8	Ø	Hovedfelt	18.06.08
5978	x	8	V	Hovedfelt	18.06.08
5979		8	V	Lengdesjakt	18.06.08
5980	x	8	Ø	Lengdesjakt	22.06.08
5981	x	8	N	Nedgravning	22.06.08
5988		9	N	Hovedfelt	22.06.08
5989	x	9	N	Hovedfelt	22.06.08
5990	x	9	V	Hovedfelt	22.06.08
5991		9	N	Lengdesjakt	25.06.08
5992	x	9	Ø	Lengdesjakt	25.06.08
6046	x		Ø	Profil 1	25.06.08
6052	x		S	Profil 2	25.06.08
6061	x			Profil 3	25.06.08
6085	x			Profil 4	25.06.08
6100	x			Profil 5	25.06.08
6108	x			Profil 6	25.06.08
6121	x			Profil 7	25.06.08
6128	x			Profil 8	25.06.08
6136	x			Profil 8	25.06.08
6141	x			Profil 8	25.06.08

Vedlegg

Følgende dokumenter og dokumentasjon legges ved:

1) Tegninger i stor skala, direkteprint fra Illustrator (ikke reduserte Word-importer)

2) Prosjektbeskrivelse

3) Befaringsrapporter fra 1991 og 2007

4) Brevkorrespondanser

5) Tiltakshavers tegninger

6) Kullprøvedokumentasjonen fra Waikato